

CRITERIOS DE EVALUACIÓN DEPARTAMENTO DE CIENCIAS SOCIALES GEOGRAFÍA E HISTORIA CURSO 2025-26

Fdo.: Laura López Medina
Jefa del departamento de Geografía e Historia

València, 30 de septiembre de 2025

Criterios de evaluación. ESO

PLV: València

Competencias específicas (C.E.)	Criterios de evaluación	1ESO	2ESO	3ESO	4ESO
C.E. 1. Describir y contextualizar en el tiempo y el espacio los acontecimientos y procesos más relevantes de la historia propia y universal, identificando referentes de la evolución hacia la sociedad actual y valorando su diversidad.	1.1. Construir un relato o una síntesis, cronológicamente ordenada, coherente y empleando la terminología adecuada, sobre hechos, procesos y personajes relevantes del pasado y su relación con el presente. 1.2. Aportar posibles motivos sobre la distinta relevancia otorgada a unos hechos históricos sobre otros en diferentes momentos del pasado y en el presente. 1.3. Debatir sobre situaciones históricas de intolerancia y formular argumentos que fomenten la tolerancia y el respeto hacia la diversidad histórica y cultural de las sociedades humanas.	20	20	5	20
C.E. 2. Buscar, identificar y seleccionar la información referente a hechos históricos, geográficos y artísticos a partir de diferentes fuentes documentales, realizando un tratamiento correcto en cuanto a investigación, clasificación, recogida, organización, crítica y respeto.	2.1. Contrastar la información seleccionada para comprender hechos históricos, geográficos y artísticos procedente de diferentes fuentes con la proveniente de organismos oficiales o emisores de reconocido prestigio. 2.2. Identificar y rechazar prejuicios y estereotipos identificando opiniones no fundamentadas en hechos y saberes y comparándolas con información obtenida a partir de fuentes fiables. 2.3. Utilizar la información contenida en diferentes fuentes documentales para explicar hechos históricos, geográficos y artísticos relacionándolos con su época. 2.4. Formular y comunicar de forma textual, gráfica o audiovisual conclusiones y valoraciones propias sobre hechos históricos, geográficos y artísticos, mostrando un dominio adecuado de los conceptos y la metodología de trabajo de este ámbito de conocimiento.	20	20	15	20
C.E. 3. Explicar las nociones básicas de cambio y continuidad en la historia empleando una perspectiva causal y contextualizada, reconociendo en el pasado el origen y evolución de las cuestiones más relevantes del mundo actual y expresando juicios y opiniones sobre el presente y el futuro.	3.1. Explicar las dinámicas de cambio y continuidad en los procesos históricos más relevantes de diferentes épocas identificando relaciones causales complejas y entre factores de distinto ámbito. 3.2. Contextualizar y valorar decisiones tomadas por personas del pasado y/o de contextos sociales, políticos y culturales distintos al propio, y debatir sobre los motivos de sus acciones. 3.3. Producir opiniones y juicios de valor coherentes sobre cuestiones sociales y políticas del pasado y del presente, manifestando actitudes de tolerancia, respeto e interés hacia otras culturas y cosmovisiones.	20	20	5	20

C.E. 4. Contrastar las identidades individuales con las colectivas, identificando las aportaciones decisivas en su construcción y reconociendo y valorando las actuaciones de tolerancia y respeto.	4.1. Identificar los elementos definitorios de las identidades individuales y colectivas más significativas del presente estableciendo su conexión con hechos del pasado. 4.2. Argumentar en favor de las actitudes tolerantes, respetuosas y de interés hacia otras identidades, tanto individuales como colectivas. 4.3. Promover y ejercer propuestas prácticas de convivencia en el aula y en el propio entorno social	5	5	5	5
C.E. 5. Explicar las interrelaciones económicas fundamentales entre los elementos del espacio físico y las actividades de las sociedades humanas, así como su repercusión en la sostenibilidad.	5.1. Identificar y describir las interrelaciones entre los grupos y sociedades humanas y el medioambiente que han dado lugar a problemas y conflictos por el acceso a los recursos naturales. 5.2. Explicar las causas de problemas y conflictos territoriales y medioambientales, diferenciando y relacionando las distintas variables que intervienen. 5.3. Plantear alternativas sostenibles argumentadas a los problemas e impactos ocasionados por las actividades humanas.	5	5	20	5
C.E. 6. Contrastar los principales modelos de ocupación territorial, y de organización política y económica que explican la desigualdad entre los seres humanos, tanto a escala local como global.	6.1. Describir las principales características de los diferentes modelos de organización territorial, política y económica. 6.2 Exponer razonadamente las desigualdades generadas por los modelos de organización territorial, política y económica y explicar sus causas. 6.3. Explicar los principales problemas territoriales, políticos y económicos generados por las desigualdades y cómo afectan a la vida cotidiana de las personas.	5	5	20	5

Criterios de evaluación de 3ºESO PDC Lengua Castellana y Valenciana

Saberes Básicos	Competencias específicas	Criterios de evaluación	%	Instrumentos de evaluación
Bloque 1: Lengua y uso	1) Multilingüisme i interculturalitat	Describir y apreciar la diversidad lingüística y cultural de la Comunidad Valenciana, de España y del mundo, a través del reconocimiento de las lenguas del alumnado y de la realidad multilingüe e intercultural del entorno, contextualizando y valorando su diversidad.	20	Trabajo colaborativo
Bloque 2: Estrategias comunicativas	2. Comprensión oral y multimodal	Comprender, interpretar y valorar, de manera autónoma, textos orales y multimodales propios de los ámbitos personal, social, educativo y profesional, a través de la escucha activa, aplicando estrategias de comprensión oral, reflexionando sobre el contenido y la forma, y evaluando su calidad y fiabilidad.	5	Análisis de vídeos
	4. Expresión oral	Producir mensajes orales con coherencia, cohesión y adecuación, fluidez y corrección, a través de diferentes soportes y situaciones de comunicación del ámbito familiar, social, educativo o profesional.	5	Participación oral (Exposición, Debates y Actividades)
	6. Interacción oral, escrita y multimodal	Interactuar de manera oral, escrita y multimodal, de forma progresivamente autónoma, a través de textos de complejidad creciente de los ámbitos personal, social, educativo y profesional, utilizando un lenguaje no discriminatorio y estrategias básicas de comprensión, expresión y resolución dialogada de conflictos, de forma síncrona y asíncrona.	5	Participación oral (Exposición, Debates y Actividades)
	7. Mediación oral, escrita y multimodal	Mediar entre interlocutores aplicando estrategias de adaptación, simplificación y reformulación del lenguaje para procesar y transmitir información más elaborada, en situaciones comunicativas de ámbito personal, social, educativo y profesional.	5	Participación oral Libreta
	3. Comprensión escrita i multimodal	Comprender, interpretar y valorar, de manera autónoma, textos escritos y multimodales propios de los ámbitos personal, social, educativo y profesional, a través de la lectura de textos, aplicando estrategias de comprensión escrita, reflexionando sobre el contenido y la forma, y evaluando su calidad y fiabilidad.	15	Prueba escrita Libreta
	5. Expresión escrita y multimodal	Producir textos escritos y multimodales coherentes, cohesionados, adecuados y correctos empleando estrategias de planificación, textualización, revisión y edición.	20	Prueba escrita Creación de textos
Bloque 3: Lectura y literatura	8. Lectura autónoma	Leer obras y textos de carácter diverso y de complejidad progresiva, seleccionados con autonomía, reflexionando sobre el perfil lector que se va configurando.	10	Libro de lectura y creación de diario de literatura
	9. Competencia literaria	Leer y producir textos literarios, contextualizados en la cultura y la sociedad, como fuente de placer y de conocimiento.	15	Libro de lectura y creación de diario de literatura

Criterios de evaluación. Optativas

IES BALEARES, curso 2025/2026

Departamento CCSS

Profesora: Laura López Medina

PLV: Castellano

Criterios de evaluación de 3ºESO Debate

Competencias específicas (C.E.)	Criterios de evaluación	%
C.E. 1. Describir y contextualizar en el tiempo y el espacio los acontecimientos y procesos más relevantes de la historia propia y universal, identificando referentes de la evolución hacia la sociedad actual y valorando su diversidad.	1.1. Construir un relato o una síntesis, cronológicamente ordenada, coherente y empleando la terminología adecuada, sobre hechos, procesos y personajes relevantes del pasado y su relación con el presente. 1.2. Aportar posibles motivos sobre la distinta relevancia otorgada a unos hechos históricos sobre otros en diferentes momentos del pasado y en el presente. 1.3. Debatir sobre situaciones históricas de intolerancia y formular argumentos que fomenten la tolerancia y el respeto hacia la diversidad histórica y cultural de las sociedades humanas.	5
C.E. 2. Buscar, identificar y seleccionar la información referente a hechos históricos, geográficos y artísticos a partir de diferentes fuentes documentales, realizando un tratamiento correcto en cuanto a investigación, clasificación, recogida, organización, crítica y respeto.	2.1. Contrastar la información seleccionada para comprender hechos históricos, geográficos y artísticos procedente de diferentes fuentes con la proveniente de organismos oficiales o emisores de reconocido prestigio. 2.2. Identificar y rechazar prejuicios y estereotipos identificando opiniones no fundamentadas en hechos y saberes y comparándolas con información obtenida a partir de fuentes fiables. 2.3. Utilizar la información contenida en diferentes fuentes documentales para explicar hechos históricos, geográficos y artísticos relacionándolos con su época. 2.4. Formular y comunicar de forma textual, gráfica o audiovisual conclusiones y valoraciones propias sobre hechos históricos, geográficos y artísticos, mostrando un dominio adecuado de los conceptos y la metodología de trabajo de este ámbito de conocimiento.	25
C.E. 3. Explicar las nociones básicas de cambio y continuidad en la historia empleando una perspectiva causal y contextualizada, reconociendo en el pasado el origen y evolución de las cuestiones más relevantes del mundo actual y expresando juicios y opiniones sobre el presente y el futuro.	3.1. Explicar las dinámicas de cambio y continuidad en los procesos históricos más relevantes de diferentes épocas identificando relaciones causales complejas y entre factores de distinto ámbito. 3.2. Contextualizar y valorar decisiones tomadas por personas del pasado y/o de contextos sociales, políticos y culturales distintos al propio, y debatir sobre los motivos de sus acciones. 3.3. Producir opiniones y juicios de valor coherentes sobre cuestiones sociales y políticas del pasado y del presente, manifestando actitudes de tolerancia, respeto e interés hacia otras culturas y cosmovisiones.	5
C.E. 4. Contrastar las identidades individuales con las colectivas, identificando las aportaciones decisivas en su construcción y reconociendo y valorando las actuaciones de tolerancia y respeto.	4.1. Identificar los elementos definitorios de las identidades individuales y colectivas más significativas del presente estableciendo su conexión con hechos del pasado. 4.2. Argumentar en favor de las actitudes tolerantes, respetuosas y de interés hacia otras identidades, tanto individuales como colectivas. 4.3. Promover y ejercer propuestas prácticas de convivencia en el aula y en el propio entorno social.	5
C.E. 5. Explicar las interrelaciones económicas fundamentales entre los elementos del espacio físico y las actividades de las sociedades humanas, así como su repercusión en la sostenibilidad.	5.1. Identificar y describir las interrelaciones entre los grupos y sociedades humanas y el medioambiente que han dado lugar a problemas y conflictos por el acceso a los recursos naturales. 5.2. Explicar las causas de problemas y conflictos territoriales y medioambientales, diferenciando y relacionando las distintas variables que intervienen. 5.3. Plantear alternativas sostenibles argumentadas a los problemas e impactos ocasionados por las actividades humanas.	5
C.E. 6. Contrastar los principales modelos de ocupación territorial, y de organización política y económica que explican la desigualdad entre los seres humanos, tanto a escala local como global.	6.1. Describir las principales características de los diferentes modelos de organización territorial, política y económica. 6.2. Exponer razonadamente las desigualdades generadas por los modelos de organización territorial, política y económica y explicar sus causas. 6.3. Explicar los principales problemas territoriales, políticos y económicos generados por las desigualdades y cómo afectan a la vida cotidiana de las personas.	5
C.E. 7. Dar argumentos desde una perspectiva crítica, fundamentada en conocimientos históricos y geográficos acerca de problemas sociales relevantes, asumiendo valores democráticos y pronunciándose en su defensa.	7.1. Justificar cómo las acciones personales inciden directamente en los problemas sociales relevantes 7.2. Proporcionar argumentos propios, fundamentados en la historia y en la geografía, sobre los problemas sociales más relevantes, reconociendo la incidencia que su resolución tendrá en la mejora las condiciones de vida de las personas. 7.3. Proponer soluciones para los problemas basadas en argumentos históricos y geográficos y que consideren los Objetivos de Desarrollo Sostenible (ODS).	25

C.E. 8. Promover y participar en proyectos cooperativos de convivencia, tomando como base la construcción histórica de la Unión Europea, que favorezcan un entorno más justo y solidario mediante la aplicación de valores y procedimientos democráticos.	8.1. Participar en proyectos cooperativos, asumiendo varios roles con eficacia y responsabilidad, apoyando a compañeros y compañeras y demostrando empatía. 8.2. Denunciar las situaciones injustas y de exclusión, argumentando a favor del diálogo y la inclusión como formas de superarlas. 8.3. Argumentar y aplicar los principios democráticos y el diálogo para plantear la resolución de los conflictos, tanto a nivel cotidiano como a escala global, en especial utilizando el referente de la construcción histórica de la Unión Europea.	20
C.E. 9. Identificar el origen y reconocer el valor del patrimonio cultural y natural, especialmente de sus elementos geográficos, históricos y artísticos, tanto a escala local como a escala global, participando en la elaboración y difusión de propuestas que favorezcan su preservación y puesta en valor.	9.1. Identificar las características de los elementos patrimoniales, relacionándolas con estilos artísticos, época histórica y entorno geográfico. 9.2. Elaborar y exponer propuestas argumentadas que contribuyan a la preservación del patrimonio y su puesta en valor, y que lo reconozcan como bien social.	5

Criterios de evaluación de 4ºESO PDC Aula Cine

Competencias específicas	Criterios de evaluación	%	Instrumentos de evaluación
1: Analizar manifestaciones artísticas, contextualizándolas, describiendo sus aspectos esenciales y valorando el proceso de creación y el resultado final, para educar la mirada, alimentar el imaginario, reforzar la confianza y ampliar las posibilidades de disfrute del patrimonio cultural y artístico.	1.1. Analizar manifestaciones artísticas de diferentes épocas y culturas, contextualizándolas, describiendo sus aspectos esenciales, valorando el proceso de creación y el resultado final, y evidenciando una actitud de apertura, interés y respeto en su recepción. 1.2. Valorar críticamente los hábitos, los gustos y los referentes artísticos de diferentes épocas y culturas, reflexionando sobre su evolución y sobre su relación con los del presente.	30	Participación en el aula: 10% A través de la búsqueda de información, anotación de apuntes y la puesta en común Actividades en dossier de trabajo: 20%
2: Explorar las posibilidades expresivas de diferentes medios, técnicas y formatos audiovisuales, decodificando sus lenguajes, identificando las herramientas y distinguiendo sus fines, para incorporarlos al repertorio personal de recursos y desarrollar el criterio de selección de los más adecuados a cada necesidad o intención.	2.1. Participar, con iniciativa, confianza y creatividad, en la exploración de diferentes medios, técnicas y formatos audiovisuales, decodificando sus lenguajes, identificando las herramientas y distinguiendo sus fines. 2.2. Realizar producciones audiovisuales, individuales o colaborativas, asumiendo diferentes funciones; incorporando el uso de las tecnologías digitales con una intención expresiva; buscando un resultado final ajustado al proyecto preparado previamente; y seleccionando y empleando, con corrección y de forma creativa, las herramientas y medios disponibles más adecuados.	35	Realización de trabajos grupales: preparación de un corto
3: Crear producciones artísticas, individuales o grupales, realizadas con diferentes técnicas y herramientas, incluido el propio cuerpo, a partir de un motivo o intención previos, adaptando el diseño y el proceso a las necesidades e indicaciones de realización y teniendo en cuenta las características del público destinatario, para compartirlas y valorar las oportunidades de desarrollo personal, social, académico o profesional que pueden derivarse de esta actividad.	3.1. Crear un producto artístico individual o grupal, de forma colaborativa y abierta, diseñando las fases del proceso y seleccionando las técnicas y herramientas más adecuadas para conseguir un resultado adaptado a una intención y a un público determinados. 3.2. Exponer el resultado final de la creación de un producto artístico, individual o grupal, poniendo en común y valorando críticamente el desarrollo de su elaboración, las dificultades encontradas, los progresos realizados y los logros alcanzados. 3.3. Identificar oportunidades de desarrollo personal, social, académico o profesional relacionadas con el ámbito artístico, comprendiendo su valor añadido y expresando la opinión personal de forma razonada y respetuosa.	35	Realización de trabajos grupales: preparación de un corto

Criterios de evaluación. Bachiller

IES BALEARES, curso 2025/2026
Departamento CCSS
Profesora: Cristina Górriz de la Cal
PLV: València

Historia del Mundo Contemporáneo 1º Bachillerato

Competencias específicas	Saberes básicos	Criterios de evaluación	%	Instrumentos de evaluación
1. Buscar, seleccionar y emplear información sobre el pasado y el presente en distintos tipos de fuentes, evaluando de manera crítica su grado de fiabilidad e interés, y aplicando los métodos, técnicas y conceptos de la ciencia histórica.	● Pensar Históricamente ● Sociedades en el tiempo ● Compromiso cívico y ciudadano	1.1. Emplear las técnicas y los métodos básicos de la investigación en historia para buscar información sobre el pasado y el presente, y evaluar su grado de interés y veracidad. 1.2. Justificar la veracidad o corrección de afirmaciones sobre hechos del pasado y del presente contenidas en varios tipos de fuentes, de acuerdo con criterios científicos. 1.3. Elaborar síntesis y formular hipótesis, individualmente y en grupo, sobre hechos del pasado y del presente, y verificar su validez a partir de fuentes de información fiables. 1.4. Interpretar y elaborar gráficos y mapas con información histórica, tanto en formato analógico como digital. 1.5. Aceptar la diversidad de interpretaciones historiográficas y reconocer la provisionalidad y perfectibilidad del conocimiento histórico	20	-Individual-escrito -Grupal -Debates -Elaboración e interpretación de gráficos y mapas
2. Describir y contextualizar los hechos y procesos más importantes de la historia contemporánea, reconociendo en ellos el origen de los rasgos geopolíticos, sociales, económicos y culturales del mundo actual y explicándolos por medio de la causalidad histórica.	● Pensar Históricamente ● Sociedades en el tiempo ● Compromiso cívico y ciudadano	2.1. Construir relatos o síntesis descriptivos y/o explicativos sobre los hechos y procesos históricos más relevantes de la historia del mundo contemporáneo. 2.2. Identificar y clasificar los tipos de relaciones causales más habituales para la explicación del pasado. 2.3. Explicar las relaciones causales que existen entre los hechos y procesos históricos del pasado y las problemáticas políticas, económicas, sociales y culturales más relevantes del presente. 2.4. Analizar y comentar críticamente fuentes históricas primarias y secundarias, así como información procedente de los medios de comunicación.	20	-Individual-escrito -Elaboración del comentario de texto -Trabajo reflexivo
3. Analizar las principales ideologías, revoluciones y cambios políticos de la época contemporánea, así como los diferentes regímenes políticos a que han dado lugar, evaluando críticamente su carácter democrático o autoritario	● Pensar Históricamente ● Sociedades en el tiempo ● Compromiso cívico y ciudadano	3.1. Explicar el origen, describir los rasgos fundamentales y diferenciar entre sí las principales ideologías políticas de la época contemporánea. 3.2. Identificar, describir y analizar los principales procesos revolucionarios contemporáneos, y explicar su influencia sobre cambios históricos y regímenes políticos en contextos pasados y presentes. 3.3. Expresar opiniones informadas y críticas sobre el grado democrático o autoritario de propuestas e instituciones políticas del mundo actual, y particularmente del propio entorno.	20	Individual-escrito -Exposiciones grupales -Puesta en común y debates -Actividades -Trabajos
4. Analizar la evolución de las relaciones internacionales y los conflictos bélicos de la época contemporánea, atendiendo a sus causas y consecuencias y valorando los esfuerzos realizados para mantener la paz y hacer cumplir los derechos humanos	● Pensar Históricamente ● Sociedades en el tiempo ● Compromiso cívico y ciudadano	4.1. Analizar las causas, desarrollo y consecuencias de los principales conflictos bélicos en la época contemporánea y reconocer su importancia como factores de cambio histórico. 4.2. Buscar información veraz y relevando sobre conflictos y situaciones actuales de incumplimiento de los derechos humanos en el plano internacional y relacionarlos con sus precedentes históricos. 4.3. Emplear técnicas y métodos propios de la disciplina histórica para el análisis y explicación de las relaciones internacionales y de las causas y consecuencias de los conflictos.	20	-Individual-escrito -Participación en el aula -Búsqueda y selección de información -Toma de apuntes

		4.4. Identificar y valorar los principales esfuerzos y contribuciones de la época contemporánea para el mantenimiento de la paz internacional y el respeto a los derechos humanos.		
5. Identificar y analizar los cambios demográficos, económicos, sociales y culturales provocados por la aplicación de diferentes sistemas económicos a lo largo de la época contemporánea, comparando y valorando sus consecuencias para las condiciones de vida de las personas.	● Pensar Históricamente ● Sociedades en el tiempo ● Compromiso cívico y ciudadano	5.1. Identificar y diferenciar el origen y rasgos de los diferentes modelos de organización económica y social propuestos y aplicados a lo largo de la época contemporánea. 5.2. Analizar y evaluar las repercusiones sociales, políticas, culturales y medioambientales de diferentes sistemas de organización económica implantados en varios espacios geopolíticos contemporáneos. 5.3. Realizar juicios de valor y propuestas de mejora sobre diferentes actuaciones del pasado o propuestas de futuro relativas al desarrollo económico y sus consecuencias sociales y medioambientales.	10	-Individual-escrito -Grupal y oral
6. Identificar y analizar los cambios y permanencias en la organización social de la población, investigando las aportaciones de los diferentes grupos sociales a los procesos históricos y adoptando una posición crítica frente a las desigualdades sociales y las situaciones de discriminación.	● Pensar Históricamente ● Sociedades en el tiempo ● Compromiso cívico y ciudadano	6.1. Incorporar al propio relato histórico la diversidad de grupos y movimientos sociales de la contemporaneidad y analizar sus características y aportaciones a los procesos de cambio histórico. 6.2. Identificar las causas, desarrollo, resolución y consecuencias de los principales conflictos sociales de la época contemporánea. 6.3. Evaluar la contribución de diferentes movimientos y agentes sociales de la época contemporánea a la mejora de las condiciones de vida de las personas. 6.4. Reconocer las desigualdades sociales y otras situaciones de discriminación de colectivos en el pasado y en el presente, adoptando una actitud crítica frente a ellas.	4	-Individual-escrito
7. Identificar, definir y analizar en su contexto las principales corrientes y manifestaciones culturales y artísticas de la época contemporánea, valorando la herencia que suponen en sí mismos y reconociendo en estos planteamientos el origen de la cultura actual.	● Pensar Históricamente ● Sociedades en el tiempo ● Compromiso cívico y ciudadano	7.1. Identificar y definir las principales corrientes culturales y artísticas de la época contemporánea, e interpretar el significado de sus producciones materiales e inmateriales más significativas. 7.2. Relacionar las nuevas formas, técnicas y canales de expresión y comunicación propios de la época contemporánea con las circunstancias históricas y avances técnicos que las han hecho posibles. 7.3. Reconocer la vinculación e influencias existentes entre las formas de expresión cultural desarrolladas en los últimos dos siglos y las principales corrientes artísticas y culturales de la época actual. 7.4. Valorar la importancia del patrimonio cultural y artístico contemporáneo como una herencia de toda la humanidad que hay que conocer, respetar y preservar.	1	-Individual-escrito
8. Reconocer y analizar los retos más relevantes del mundo actual, analizando su origen, causas e implicaciones para el presente y el futuro, formando juicios personales informados, críticos y comprometidos con la mejora del entorno.	● Pensar Históricamente ● Sociedades en el tiempo ● Compromiso cívico y ciudadano	8.1. Identificar los principales conflictos, retos y problemas del mundo actual y buscar información contrastada y veraz sobre sus orígenes históricos, su evolución y sus riesgos presentes y futuros. 8.2. Elaborar y exponer, de manera individual y grupal, trabajos de síntesis o proyectos que analicen y valoren los retos del mundo actual, a partir de información procedente de fuentes diversas y contrastadas. 8.3. Formar y expresar opiniones propias, coherentes, informadas y críticas, sobre problemas y retos sociales de relevancia local o global. 8.4. Debatir sobre los principales problemas y retos del presente y formular propuestas de mejora.	3	-Individual-escrito -Elaboración del comentario de texto -Trabajo individual
9. Incorporar la perspectiva de género en el estudio de la historia del mundo contemporáneo, investigando los movimientos feministas en su contexto y adoptando una actitud proactiva en torno a la consecución de la igualdad efectiva entre hombres y mujeres.	● Pensar Históricamente ● Sociedades en el tiempo ● Compromiso cívico y ciudadano	9.1. Emplear la perspectiva de género en el estudio de la realidad histórica contemporánea, con el fin de reconocer y analizar la desigualdad existente entre hombres y mujeres. 9.2. Identificar e incorporar al relato histórico las ideas y movimientos feministas de la época contemporánea, así como sus protagonistas principales. 9.3. Mostrar una actitud proactiva hacia la igualdad efectiva entre hombres y mujeres, así como sobre la prevención de la violencia de género.	2	-Elaboración del comentario de texto -Grupal y oral

Cultura Jurídica y Democrática 1º Bachillerato

Competencias específicas	Saberes básicos	Criterios de evaluación	%	Instrumentos de evaluación
CE 1: Identificar, analizar y apreciar la presencia de valores de libertad, justicia e igualdad, a través del análisis de casos concretos, en la cultura democrática, y relacionarlos con los principios constitucionales que rigen nuestra vida en sociedad.	● Pensar Históricamente ● Sociedades en el tiempo ● Compromiso cívico y ciudadano	1.1. Identificar y explicar los valores que sustentan nuestro ordenamiento jurídico y el alcance de estos en la consecución de una cultura democrática. 1.2. Buscar, seleccionar y exponer información, de fuentes fiables, referida a la situación de los valores democráticos de nuestro país y en el resto del mundo. 1.3. Vincular los valores superiores de nuestro ordenamiento con la realidad diaria a partir del análisis de supuestos cercanos. 1.4. Proponer conductas y desplegar acciones para fomentar la cultura democrática en la vida diaria.	30	-Trabajo reflexivo -Trabajo en pequeño grupo -Individual-escrito -Elaboración del comentario de texto
CE 2: Investigar y analizar nuestro ordenamiento jurídico estatal y autonómico a partir de un examen contrastado de fuentes fiables, y explicar, desde una perspectiva crítica, su repercusión en el funcionamiento de la sociedad.	● Sociedades en el tiempo ● Compromiso cívico y ciudadano	2.1. Explorar y examinar la estructura y contenido básico de nuestro ordenamiento, tanto en su vertiente estatal como autonómica. 2.2. Explicar las características más relevantes de las principales instituciones reguladas en nuestro ordenamiento jurídico. 2.3. Comparar el ámbito jurídico con otros ámbitos normativos reguladores de la convivencia social, estableciendo los elementos comunes y diferenciales entre ellos. 2.4. Analizar problemas concretos y de actualidad a partir de fuentes jurídicas diversas adecuadas, elaborando, contrastando y utilizando críticamente dicha información. 2.5. Valorar y hacer una crítica constructiva de la normativa reguladora de nuestro ordenamiento jurídico.	10	-Trabajo reflexivo -Trabajo en pequeño grupo -Individual
CE 3: Identificar y analizar críticamente los principios y valores que rigen el marco jurídico internacional, especialmente los vinculados con la Unión Europea, y explicar las repercusiones que tienen sobre nuestro ordenamiento jurídico y sobre la vida cotidiana de las personas.	● Sociedades en el tiempo ● Compromiso cívico y ciudadano	3.1. Interpretar determinados fenómenos de la realidad regional y local diferenciando los elementos globales de los locales. 3.2. Identifica las características de los distintos sistemas normativos internacionales y compararlos entre sí en especial, la Organización de las Naciones Unidas, y poner ejemplos de su influencia en la realidad más cercana. 3.3. Explicar y valorar los objetivos que persigue la Unión Europea, las instituciones que forman parte de esta, así como la tipología de normativa que elabora, su aplicación en los países miembros y cómo afecta ésta a determinados aspectos de la vida cotidiana de la ciudadanía.	10	-Trabajo reflexivo -Trabajo en pequeño grupo -Individual
CE 4: Reconocer y denunciar, de forma argumentada, los ataques a los valores de libertad, justicia e igualdad en situaciones concretas de la vida cotidiana, así como en aquellas que afectan a la sociedad global, y proponer posibles soluciones.	● Sociedades en el tiempo ● Compromiso cívico y ciudadano	4.1. Detectar situaciones de injusticia y desigualdad, a nivel estatal e internacional, a partir del análisis del ordenamiento jurídico y su vinculación con la realidad actual. 4.2. Denunciar la comisión de abusos contra los derechos humanos, a nivel local y global. 4.3. Desplegar acciones en contra de los ataques a la libertad, justicia e igualdad que se dan en nuestra sociedad con actitudes que favorezcan la colaboración, el diálogo razonable, la comprensión, la aceptación y el respeto mutuo. 4.4. Promocionar, en su vida cotidiana, una cultura de paz, que persiga la colaboración y el beneficio común.	10	-Trabajo reflexivo -Trabajo en pequeño grupo
CE 5: Crear, expresar e interpretar ideas y mensajes, orales y escritos, con corrección, coherencia y adecuación en contextos académicos y sociales, empleando un lenguaje	● Pensar Históricamente ● Sociedades en el tiempo	5.1. Planificar y redactar textos sencillos en el ámbito del Derecho, utilizando, con propiedad y rigor, los términos jurídicos empleados. 5.2. Dialogar y debatir de forma asertiva, respetuosa y correctamente argumentada sobre las finalidades del Derecho, identificando y explicando, la normativa jurídica.	30	-Trabajo reflexivo -Trabajo Individual -Elaboración de un alegato

jurídico eficaz, argumentando sus opiniones de manera coherente y evitando usos discriminatorios de la lengua.	● Compromiso cívico y ciudadano	5.3. Analizar problemas concretos y de actualidad a partir de fuentes jurídicas diversas y adecuadas, elaborando, contrastando y utilizando críticamente la mencionada información. 5.4. Utilizar un lenguaje, oral y escrito, inclusivo e igualitario.		
CE 6: Buscar, contrastar y compartir información y contenidos digitales en el ámbito jurídico y social, incorporando el uso responsable y seguro de las TIC, argumentando las potencialidades, repercusiones y riesgos, personales y jurídicos, de sus acciones cotidianas tanto en su entorno de aprendizaje, como en su entorno personal y social.	● Sociedades en el tiempo ● Compromiso cívico y ciudadano	6.1. Localizar, manejar y seleccionar información en distintas fuentes jurídicas y valorar su validez y seguridad. 6.2. Editar, integrar y estructurar la información utilizando elementos multimedia para exponerla y compartirla. 6.3. Argumentar la influencia y potencialidad de las TIC en el ámbito jurídico y su relación con otros ámbitos de la sociedad actual y señalar sus riesgos y las consecuencias que tiene en la construcción de la ciudadanía digital, especialmente en lo relacionado con el ámbito jurídico. 6.4. Hacer un uso sostenible de las TIC tanto el ámbito académico como en el personal.	10	-Trabajo reflexivo - Análisis jurídico a través de la ficción-cine -Trabajo en pequeño grupo

Historia del Arte 2º Bachillerato

Competencias específicas	Criterios de evaluación	%	Instrumentos de evaluación
1. Elaborar una definición de la obra de arte teniendo en cuenta las aportaciones realizadas por la historiografía artística	1.1. Recabar información sobre los cambios producidos en la concepción del arte en distintos momentos históricos y en diversas culturas. 1.2. Comparar las distintas concepciones que sobre la obra de arte ha aportado la historiografía artística. 1.3. Debatir sobre el concepto de arte utilizando las aportaciones más importantes realizadas por la historiografía artística e incluyendo una reflexión propia. 1.4. Elaborar una definición de la obra de arte que incluya la información extraída de fuentes historiográficas, la reflexión realizada sobre ella y las conclusiones a las que se haya llegado después del proceso de debate. 1.5. Valorar y respetar la diversidad de manifestaciones artísticas tanto del pasado, como del presente.	22	Prueba escrita Parte II. Características generales de las obras de arte
2. Identificar las distintas funciones que la obra de arte ha desempeñado a lo largo del tiempo, describirlas y compararlas realizando apreciaciones personales.	2.1. Identificar en la obra de arte un medio de comunicación y de disfrute estético inherente a la condición humana. 2.2. Analizar una obra de arte significativa identificando y explicando la función para la que fue creada. 2.3. Relacionar la función de las obras de arte tanto con las circunstancias dominantes de la época en las que fueron creadas como con la mano creadora que les dio forma. 2.4. Señalar los distintos papeles que en la actualidad puede tener la obra de arte, resaltando la diversidad de funciones que ejerce y detectando las polémicas en las que puede verse inmersa.	7'5	Prueba escrita Parte I. Comentario de obras: c) Función y significado
3. Identificar, caracterizar y comparar los principales estilos artísticos que se han sucedido a lo largo de la historia, utilizándolos para clasificar las obras de arte más representativas a distintas escalas.	3.1. Identificar y describir los estilos más importantes de la Historia del Arte 3.2. Ubicar obras de arte tanto locales como globales en los estilos artísticos que las crearon y señalar sus rasgos estilísticos más importantes. 3.3. Detectar algunas personalidades creadoras que fueron capaces de salirse del esquema estilístico dominante en su época y valorar el avance que supuso su obra. 3.4. Manifestar interés y respeto por la diversidad artística de las sociedades humanas.	10	Prueba escrita Parte I. Comentario de obras: d) Valoración de la obra

4. Explicar la obra de arte interpretando correctamente su lenguaje artístico y sus características estilísticas identificando los mensajes que transmite e incluyendo en las explicaciones los conceptos fundamentales, términos y vocabulario propios de la materia.	4.1. Localizar los elementos formales, técnicos, simbólicos y estilísticos que forman parte del lenguaje artístico implícito en una obra de arte. 4.2. Aplicar un método de comentario artístico que permita interpretar la obra de arte identificando tanto los elementos intrínsecos (materiales, formas y símbolos) como los extrínsecos (mano creadora, clientela y condiciones económico sociales). 4.3. Elaborar explicaciones de obras de arte basadas en el método de comentario artístico establecido, utilizando la terminología y el vocabulario específico de la materia y diversos formatos tanto orales como escritos. 4.4. Expresar sentimientos propios ante las creaciones artísticas, respetándola diversidad de percepciones ante la obra de arte y superando estereotipos y prejuicios.	24'5	Participación en el aula a través de la búsqueda de información, anotación de apuntes y la puesta en común 10% Prueba escrita Parte I. Comentario de obras a) Clasificación 2% b) Análisis formal: 12,5%
5. Identificar y explicar la obra de mujeres creadoras dentro de la historia del arte, visibilizando sus aportaciones más importantes.	5.1. Identificar las obras de mujeres artistas a lo largo de la historia del arte. 5.2. Realizar biografías de mujeres artistas para ser expuestas a través de escritos o producciones digitales que incluyan sus aportaciones y obras más importantes. 5.3. Analizar críticamente la imagen que se ha dado de la mujer en la historia del arte, mediante el análisis comparativo de obras de distintas épocas en las que esté representada la figura femenina. 5.4. Mostrar una actitud compatible con la defensa de la igualdad entre hombres y mujeres a la hora de trabajar con obras de arte.	10	Prueba escrita Parte II. Características generales de las obras de arte
6. Analizar el patrimonio artístico, resaltando su capacidad para conformar identidades individuales y colectivas, valorando su aportación a la cultura y reconociendo su papel como elemento dinamizador de la economía.	6.1. Identificar y analizar la presencia del arte en la vida cotidiana, señalando sus vínculos con la realidad social y valorando su utilización como objeto de consumo. 6.2. Definir las categorías de protección de los elementos artísticos más importantes que contempla la legislación. 6.3. Valorar el patrimonio artístico a nivel local y global, identificar sus características principales y participar de manera activa en la conservación del más cercano.	16	Prueba escrita Parte III. Contexto en el que se desarrollan las obras de arte
7. Utilizar recursos variados para extraer información y elaborar producciones personales utilizando herramientas TIC en las que se incluya la obra de arte como objeto de estudio	7.1. Utilizar fuentes de información cinematográficas, literarias, textuales (historiográficas e históricas), tanto en formato digital como tradicional, para planificar los trabajos de investigación. 7.2. Buscar, seleccionar y contrastar la información necesaria procedente de diferentes fuentes para poder llevar a cabo pequeñas investigaciones alrededor del fenómeno artístico. 7.3. Elaborar producciones propias tanto en formato tradicional como en formato digital que expliquen el fenómeno artístico, utilizando la información seleccionada y mostrando un dominio adecuado de los conceptos artísticos. 7.4. Compartir contenidos digitales utilizando herramientas en línea.	10	Realización de comentarios a través de la búsqueda de información

Historia de España 2º Bachillerato

Competencias específicas	Criterios de evaluación
1. Comparar los distintos regímenes políticos de la historia española usando conceptos históricos, explicar los cambios y la continuidad entre ellos identificando las causas y reconocer la huella en el presente. (Prueba escrita)	1.1. Construir una síntesis cronológicamente ordenada y coherente, usando los términos adecuados sobre hechos, procesos y personajes relevantes de los distintos regímenes políticos desde el fin de la monarquía absoluta hasta la actualidad. 1.2. Elaborar juicios propios sobre la distinta relevancia de los textos constitucionales de los diferentes regímenes políticos, como garantía de los derechos y libertades de los españoles y las españolas. 1.3. Aportar posibles motivos sobre el cambio, la continuidad y la causalidad, así como de la distinta relevancia otorgada a unos hechos históricos sobre otros en diferentes momentos del pasado y en el presente.
2. Buscar, identificar y seleccionar la información referente a acontecimientos y procesos históricos a partir de distintas fuentes documentales, llevando a cabo un análisis crítico de la información que proporcionan. (Prueba escrita y trabajo de investigación)	2.1 Identificar la información sobre el pasado y desarrollar técnicas de crítica de las fuentes históricas, mientras se analiza el origen, la fiabilidad y la relevancia. 2.2 Utilizar la información contenida en diferentes fuentes documentales para explicar procesos históricos y para entender su trascendencia en el mundo actual. 2.3 Detectar y rechazar prejuicios o estereotipos no fundamentados en hechos y saberes, sino en opiniones que no han sido contrastadas ni obtenidas a partir de fuentes veraces.
3. Contrastar las identidades individuales con las colectivas, reconociendo la existencia de identidades múltiples en construcción que se deben respetar y valorar. (Trabajo de clase)	3.1 Analizar el origen de las identidades regionales y nacionales que han ido construyéndose en la historia contemporánea española, mientras se reconoce la diversidad de identidades, así como los distintos sentimientos de pertenencia y símbolos comunes. 3.2 Identificar los principales procesos políticos, culturales y administrativos que han contribuido a la construcción de la nación española. 3.3 Elaborar juicios propios sobre los resultados de las principales acciones llevadas a cabo por parte de colegioslecciones sociales o de las administraciones en el proceso de construcción de las identidades nacionales y regionales, entendiendo que es un proceso en continua estructuración.
4. Explicar la evolución de la economía española, reconociendo los progresos alcanzados y las limitaciones persistentes en la evolución del nivel de vida, las condiciones laborales y la cohesión social a lo largo del tiempo; así como su repercusión en la sostenibilidad, siempre tomando en consideración las desigualdades sociales y territoriales. (Prueba escrita)	4.1 Describir la evolución económica española, teniendo en cuenta la de los países del entorno, valorando sus efectos con respecto a la desigualdad social, desequilibrios territoriales y degradación ambiental. 4.2 Elaborar juicios propios sobre el proceso de modernización económica y social en la España contemporánea, a partir del análisis de fuentes históricas y de los debates historiográficos existentes sobre el desarrollo. 4.3 Contextualizar los conceptos de progreso y modernización en diferentes momentos históricos, siempre entendiendo que son procesos de múltiples causas. Identificar las medidas adoptadas por el Estado para alcanzar el bienestar de la población.
5. Reconocer el origen de la diversidad ideológica de las distintas culturas políticas en la evolución histórica española. (Prueba escrita)	5.1 Explicar las causas de la conformación de las distintas culturas políticas, teniendo en cuenta la diversidad de condiciones de vida que ha dado lugar a conflictividades sociales a lo largo de la historia española. 5.2 Identificar y contextualizar las principales culturas políticas, las formas de organización y los proyectos políticos, mientras se analizan las motivaciones que han conducido algunos sujetos a llevar a cabo distintas acciones así como las medidas consiguientes adoptadas por el Estado. 5.3 Generar opiniones argumentadas y contrastadas sobre la función que han desarrollado las distintas ideologías en la estructura social y política de la España contemporánea.

6. Contextualizar la posición española en la historia del mundo, señalando particularidades y semejanzas de su evolución histórica y teniendo en cuenta los compromisos actuales con el europeísmo, la cooperación y la seguridad conjunta. (Trabajo de investigación)	6.1 Reconocer el valor geoestratégico de España en la evolución histórica contemporánea, así como su influencia en las relaciones internacionales. 6.2 Identificar los principales compromisos del Estado español, tanto los derivados de la integración en la Unión Europea como los que atajan a un país comprometido con la cooperación, solidaridad y ejercicio de la ciudadanía ética. 6.3 Señalar los retos globales, caracterizando las singularidades y la evolución del caso español respecto de otros países europeos y sus conexiones con procesos históricos relevantes, detectando los estereotipos que están asociados.
7. Incorporar la perspectiva de género en el análisis histórico, al adoptar actitudes y promover actuaciones de reivindicación de la igualdad efectiva entre mujeres y hombres. (Trabajo de investigación y trabajo en clase)	7.1 Introducir la perspectiva de género en la observación y análisis de la realidad histórica, recuperando figuras individuales y colectivas que hayan contribuido a la emancipación femenina y a la equiparación de derechos entre ambos géneros. 7.2 Identificar los mecanismos de dominación que han generado y mantenido la desigualdad entre hombres y mujeres, los roles asignados y los espacios de actividades ocupados tradicionalmente por las mujeres. 7.3 Analizar fuentes literarias y artísticas que contribuyen a entender el rol de las mujeres en la historia española.
8. Reconocer el valor del patrimonio cultural e histórico como conformador de la memoria colectiva, participando en la elaboración y difusión de propuestas que favorezcan su preservación y valoración. (Trabajo de clase y prueba escrita)	8.1 Identificar las características más destacadas de los elementos patrimoniales existentes en la historia contemporánea española. 8.2 Realizar trabajos de investigación históricos e historiográficos que generen productos relacionados con la memoria colectiva sobre acontecimientos, personajes o elementos patrimoniales de interés. 8.3 Participar en la elaboración y difusión de propuestas que favorezcan la preservación y valoración del patrimonio histórico, considerado un bien común que hay que proteger.

Geografía de España 2º Bachillerato

Competencias específicas	Saberes básicos	Criterios de evaluación	%	Instrumentos de evaluación
1. Analizar mediante métodos y técnicas geográficas las principales repercusiones territoriales relativas a los retos ecosociales más importantes que afronta España, y contrastarlos con los discursos oficiales o no oficiales que los abordan, identificando patrones y hábitos de consumo insostenibles que deterioran el espacio geográfico, y defendiendo el uso social responsable de los recursos.	Métodos y técnicas de Geografía España: territorio y sociedad España en Europa y en el mundo	1.1. Identificar, describir y analizar mediante métodos y técnicas de la Geografía las principales repercusiones territoriales relativas a los retos ecosociales más importantes que afronta España 1.2. Contrastar los discursos oficiales y no oficiales que abordan las principales repercusiones territoriales relativas a retos ecosociales más importantes que afronta España con el resultado de análisis geográficos. 1.3. Identificar patrones y hábitos de consumo insostenibles que deterioran de forma significativa el espacio geográfico español, utilizando procedimientos y datos geográficos. 1.4. Utilizar argumentos en defensa del uso social sostenible y responsable de los recursos basándose en procedimientos y datos geográficos.	20	-Individual-escrito -Elaboración e interpretación de gráficos y mapas
2. Explicar el espacio geográfico como sistema a partir del análisis de fuentes de información visuales, contrastando los paisajes naturales respecto de los humanizados, y argumentando la necesidad de la sostenibilidad como principio ineludible en las interacciones entre los grupos humanos y el medioambiente.	Métodos y técnicas de Geografía Medio físico de España España: territorio y sociedad Valores cívicos y compromiso ciudadano	2.1. Describir y explicar el espacio geográfico como sistema compuesto de subsistemas interrelacionados a partir del análisis de fuentes de información visuales. 2.2. Identificar y comparar paisajes naturales y humanizados, indicando las principales diferencias existentes entre ambos a partir del análisis de fuentes de información visuales. 2.3. Explicar las repercusiones en el espacio geográfico de la acción antrópica a partir del contraste entre paisaje humanizado y paisaje natural. 2.4. Argumentar la necesidad de la sostenibilidad como principio ineludible en las interacciones entre los grupos humanos y el medioambiente.	20	-Individual-escrito -Elaboración del comentario de las prácticas propuestas -Trabajo reflexivo
3. Describir la diversidad natural de España y confrontarla con el contexto europeo, a través de sus características distintivas de relieve, clima, hidrografía y biodiversidad.	Métodos y técnicas de Geografía Medio físico de España España: territorio y sociedad	3.1. Localizar e identificar en mapas las principales regiones naturales, geomorfológicas y bioclimáticas de España y de Europa. 3.2. Describir sintéticamente la diversidad de las regiones naturales de España a través de sus características más destacadas de relieve, clima, hidrografía y biodiversidad. 3.3. Describir sintéticamente la diversidad natural de las principales regiones naturales de Europa a través de sus características más destacadas de relieve, clima, hidrografía y biodiversidad. 3.4. Confrontar las características de relieve, clima, hidrografía y biodiversidad de las regiones naturales de España con las del contexto europeo.	20	-Individual-escrito -Puesta en común -Actividades -Elaboración del comentario de las prácticas propuestas

4. Localizar y delimitar la escala de fenómenos físicos y humanos de diferente tipo, utilizando métodos y técnicas de la Geografía, especialmente las tecnologías de la información geográfica (TIG), así como de ciencias afines, en el análisis del espacio geográfico y en propuestas de actuación territorial.	Métodos y técnicas de Geografía Medio físico de España España: territorio y sociedad	4.1. Localizar fenómenos físicos y humanos de diferente tipo, utilizando métodos y técnicas de la Geografía, especialmente las tecnologías de la información geográfica (TIG), y de ciencias afines. 4.2. Delimitar la escala de fenómenos físicos y humanos de diferente tipo, utilizando métodos y técnicas de la Geografía, especialmente las tecnologías de la información geográfica (TIG) y de ciencias afines. 4.3. Analizar el espacio utilizando métodos y técnicas de la Geografía, especialmente las tecnologías de la información geográfica (TIG), y de ciencias afines. 4.4. Realizar propuestas de actuación territorial a partir de análisis del espacio realizado mediante métodos y técnicas de la Geografía, especialmente las tecnologías de la información geográfica (TIG), y de ciencias afines.	10	-Individual-escrito -Actividades -Prácticas propuestas
5. Elaborar y exponer trabajos que analicen las dinámicas globalizadoras que determinan las relaciones socioeconómicas y culturales mundiales y sus repercusiones en el territorio, promoviendo la dignidad humana y el respeto al medioambiente como forma de compromiso de una ciudadanía global.	Métodos y técnicas de Geografía España: territorio y sociedad Valores cívicos y compromiso ciudadano	5.1. Elaborar trabajos que analicen las dinámicas globalizadoras que determinan las relaciones socioeconómicas y culturales mundiales y sus repercusiones en el territorio. 5.2. Exponer trabajos que analicen las dinámicas globalizadoras que determinan las relaciones socioeconómicas y culturales mundiales y sus repercusiones en el territorio. 5.3. Argumentar en favor de la dignidad humana a partir de trabajos que analicen las dinámicas globalizadoras que determinan las relaciones socioeconómicas y culturales mundiales y sus repercusiones en el territorio. 5.4. Argumentar en favor del respeto al medioambiente a partir de trabajos que analicen las dinámicas globalizadoras que determinan las relaciones socioeconómicas y culturales mundiales y sus repercusiones en el territorio.	5	-Individual-escrito -Grupal y oral
6. Explicar los desequilibrios territoriales de España y de su estructura demográfica y sociolaboral, con especial atención a la determinación de los procesos y decisiones que los han generado, así como a las principales medidas y políticas de cooperación y cohesión que los afrontan tanto a nivel nacional como europeo.	Métodos y técnicas de Geografía España: territorio y sociedad España en Europa y en el mundo Valores cívicos y compromiso ciudadano	6.1. Identificar, describir y explicar los principales desequilibrios territoriales de España y de su estructura demográfica y sociolaboral, con especial atención a la determinación de los procesos y decisiones que los han generado. 6.2. Identificar, describir y valorar las principales medidas y políticas nacionales de cooperación y cohesión que afrontan los desequilibrios territoriales de España y de su estructura demográfica y sociolaboral. 6.3. Identificar, describir y valorar las principales medidas y políticas europeas de cooperación y cohesión que afrontan los desequilibrios territoriales, con especial atención a su repercusión en España. 6.4. Identificar y describir las repercusiones de las principales medidas y políticas de cooperación y cohesión, tanto nacionales como europeas, sobre los desequilibrios territoriales y de la estructura demográfica y sociolaboral de España.	20	-Individual-escrito -Grupal y oral -Puesta en común -Actividades -Elaboración del comentario de las prácticas propuestas

7. Participar en la elaboración de proyectos en equipo que analicen y propongan soluciones viables a situaciones problemáticas que afecten al espacio geográfico próximo, detallando las medidas y acciones correctoras y planificando su puesta en práctica.	Métodos y técnicas de Geografía España: territorio y sociedad Valores cívicos y compromiso ciudadano	7.1. Participar en la elaboración de proyectos en equipo que analicen situaciones problemáticas que afecten al espacio geográfico próximo. 7.2. Participar en la elaboración de proyectos en equipo que propongan soluciones viables a situaciones problemáticas que afecten al espacio geográfico próximo. 7.3. Diseñar y planificar el procedimiento de puesta en práctica de las medidas correctoras y posibles soluciones a situaciones problemáticas que afecten al espacio geográfico próximo. 7.4. Exponer de forma argumentada las medidas correctoras y las soluciones propuestas para abordar situaciones problemáticas que afecten al espacio geográfico próximo.	5	-Individual-escrito -Grupal y oral
---	--	--	---	--

CRITERIS D'AVALUACIÓ DEPARTAMENT DE CIÈNCIES SOCIALS GEOGRAFIA I HISTÒRIA CURS 2025-26

Signat: Laura López Medina
Cap del departament de Geografia i Història

València, 30 de setembre de 2025

Criteris d'avaluació. ESO

PLV: València

Competències específiques (CE)	Criteris d'avaluació	1ESO	2ESO	3ESO	4ESO
CE 1. Descriure i contextualitzar en el temps i l'espai els esdeveniments i els processos més rellevants de la història pròpia i universal, identificant referents de l'evolució cap a la societat actual i valorant-ne la diversitat.	1.1. Construir un relat o una síntesi, cronològicament ordenada, coherent i emprant la terminologia adequada sobre fets, processos i personatges rellevants del passat i la seva relació amb el present. 1.2. Aportar possibles motius sobre la diferent rellevància atorgada a uns fets històrics sobre altres en diferents moments del passat i en el present. 1.3. Debatre sobre situacions històriques d'intolerància i formular arguments que fomentin la tolerància i el respecte per la diversitat històrica i cultural de les societats humanes.	20	20	5	20
CE 2. Buscar, identificar i seleccionar la informació referent a fets històrics, geogràfics i artístics a partir de diferents fonts documentals, fent un tractament correcte quant a recerca, classificació, recollida, organització, crítica i respecte.	2.1. Contrastar la informació seleccionada per comprendre fets històrics, geogràfics i artístics procedents de diferents fonts amb la provinent d'organismes oficials o emissors de prestigi reconegut. 2.2. Identificar i rebutjar prejudicis i estereotips identificant opinions no fonamentades en fets i sabers i comparant-les amb informació obtinguda a partir de fonts fiables. 2.3. Utilitzar la informació continguda a diferents fonts documentals per explicar fets històrics, geogràfics i artístics relacionant-los amb la seva època. 2.4. Formular i comunicar de manera textual, gràfica o audiovisual conclusions i valoracions pròpies sobre fets històrics, geogràfics i artístics, tot mostrant un domini adequat dels conceptes i la metodologia de treball d'aquest àmbit de coneixement.	20	20	15	20
CE 3. Explicar les nocions bàsiques de canvi i continuïtat en la història emprant una perspectiva causal i contextualitzada, reconeixent en el passat l'origen i l'evolució de les qüestions més rellevants del món actual i expressant judicis i opinions sobre el present i el futur.	3.1. Explicar les dinàmiques de canvi i continuïtat en els processos històrics més rellevants de diferents èpoques identificant relacions causals complexes i entre factors de diferent àmbit. 3.2. Contextualitzar i valorar decisions preses per persones del passat i/o de contextos socials, polítics i culturals diferents del propi, i debatre els motius de les seves accions. 3.3. Produir opinions i judicis de valor coherents sobre qüestions socials i polítiques del passat i del present, manifestant actituds de tolerància, respecte i interès envers altres cultures i cosmovisions.	20	20	5	20

CE 4. Contrastar les identitats individuals amb les col·lectives, identificant les aportacions decisives en la construcció i reconeixent i valorant les actuacions de tolerància i respecte.	4.1. Identificar els elements definitoris de les identitats individuals i col·lectives més significatives del present i establir-ne la connexió amb fets del passat. 4.2. Argumentar en favor de les actituds tolerants, respectuoses i d'interès cap a altres identitats, tant individuals com col·lectives. 4.3. Promoure i exercir propostes pràctiques de convivència a l'aula i al propi entorn social	5	5	5	5
CE 5. Explicar les interrelacions econòmiques fonamentals entre els elements de l'espai físic i les activitats de les societats humanes, així com la seva repercussió en la sostenibilitat.	5.1. Identificar i descriure les interrelacions entre els grups i les societats humanes i el medi ambient que han donat lloc a problemes i conflictes per l'accés als recursos naturals. 5.2. Explicar les causes de problemes i conflictes territorials i mediambientals, diferenciant i relacionant les diferents variables que hi intervenen. 5.3. Plantejar alternatives sostenibles argumentades als problemes i impactes ocasionats per les activitats humanes.	5	5	20	5
CE 6. Contrastar els principals models d'ocupació territorial, i d'organització política i econòmica que expliquen la desigualtat entre els éssers humans, tant a escala local com global.	6.1. Descriure les característiques principals dels diferents models d'organització territorial, política i econòmica. 6.2. Exposar raonadament les desigualtats generades pels models d'organització territorial, política i econòmica i explicar-ne les causes. 6.3. Explicar els principals problemes territorials, polítics i econòmics generats per les desigualtats i com afecten la vida quotidiana de les persones.	5	5	20	5

Criteris d'avaluació de 3r ESO PDC Llengua Castellana i Valenciana

Sabers Bàsics	Competències específiques	Criteris d'avaluació	%	Instruments d'avaluació
Bloc 1: Llengua i ús	1) Multilingüisme i interculturalitat	Descriure i apreciar la diversitat lingüística i cultural de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i del món, a través del reconeixement de les llengües de l'alumnat i de la realitat multilingüe i intercultural de l'entorn, contextualitzant i valorant la seva diversitat.	20	Treball col·laboratiu
Bloc 2: Estratègies comunicatives	2. Comprensió oral i multimodal	Comprendre, interpretar i valorar, de manera autònoma, textos orals i multimodals propis dels àmbits personal, social, educatiu i professional, a través de l'escolta activa, aplicant estratègies de comprensió oral, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant-ne la qualitat i la fiabilitat.	5	Anàlisi de vídeos
	4. Expressió oral	Produir missatges orals amb coherència, cohesió i adequació, fluïdesa i correcció, a través de diferents suports i situacions de comunicació de l'àmbit familiar, social, educatiu o professional.	5	Participació oral (Exposició, Debats i Activitats)
	6. Interacció oral, escrita i multimodal	Interactuar de manera oral, escrita i multimodal, de manera progressivament autònoma, a través de textos de complexitat creixent dels àmbits personal, social, educatiu i professional, utilitzant un llenguatge no discriminatori i estratègies bàsiques de comprensió, expressió i resolució dialogada de conflictes, de forma síncrona i asíncrona.	5	Participació oral (Exposició, Debats i Activitats)
	7. Mediació oral, escrita i multimodal	Mediar entre interlocutors aplicant estratègies d'adaptació, simplificació i reformulació del llenguatge per processar i transmetre informació més elaborada, en situacions comunicatives d'àmbit personal, social, educatiu i professional.	5	Participació oral Llibreta
	3. Comprensió escrita i multimodal	Comprendre, interpretar i valorar, de manera autònoma, textos escrits i multimodals propis dels àmbits personal, social, educatiu i professional, a través de la lectura de textos, aplicant estratègies de comprensió escrita, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat.	15	Prova escrita Llibreta
	5. Expressió escrita i multimodal	Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes emprant estratègies de planificació, textualització, revisió i edició.	20	Prova escrita Creació de textos
Bloc 3: Lectura i literatura	8. Lectura autònoma	Llegir obres i textos de caràcter divers i de complexitat progressiva, seleccionats amb autonomia, i reflexionar sobre el perfil lector que es va configurant.	10	Llibre de lectura i creació de diari de literatura
	9. Competència literària	Llegir i produir textos literaris, contextualitzats a la cultura i la societat, com a font de plaer i de coneixement.	15	Llibre de lectura i creació de diari de literatura

Criteris d'avaluació. Optatives

Críteris d'avaluació de 3r ESO Debat

Competències específiques (CE)	Críteris d'avaluació	%
CE 1. Descriure i contextualitzar en el temps i l'espai els esdeveniments i els processos més rellevants de la història pròpia i universal, identificant referents de l'evolució cap a la societat actual i valorant-ne la diversitat.	1.1. Construir un relat o una síntesi, cronològicament ordenada, coherent i emprant la terminologia adequada sobre fets, processos i personatges rellevants del passat i la seva relació amb el present. 1.2. Aportar possibles motius sobre la diferent rellevància atorgada a uns fets històrics sobre altres en diferents moments del passat i en el present. 1.3. Debatre sobre situacions històriques d'intolerància i formular arguments que fomentin la tolerància i el respecte per la diversitat històrica i cultural de les societats humanes.	5
CE 2. Buscar, identificar i seleccionar la informació referent a fets històrics, geogràfics i artístics a partir de diferents fonts documentals, fent un tractament correcte quant a recerca, classificació, recollida, organització, crítica i respecte.	2.1. Contrastar la informació seleccionada per comprendre fets històrics, geogràfics i artístics procedents de diferents fonts amb la provinent d'organismes oficials o emissors de prestigi reconegut. 2.2. Identificar i rebutjar prejudicis i estereotips identificant opinions no fonamentades en fets i sabers i comparant-les amb informació obtinguda a partir de fonts fiables. 2.3. Utilitzar la informació continguda a diferents fonts documentals per explicar fets històrics, geogràfics i artístics relacionant-los amb la seva època. 2.4. Formular i comunicar de manera textual, gràfica o audiovisual conclusions i valoracions pròpies sobre fets històrics, geogràfics i artístics, tot mostrant un domini adequat dels conceptes i la metodologia de treball d'aquest àmbit de coneixement.	25
CE 3. Explicar les nocions bàsiques de canvi i continuïtat en la història emprant una perspectiva causal i contextualitzada, reconeixent en el passat l'origen i l'evolució de les qüestions més rellevants del món actual i expressant judicis i opinions sobre el present i el futur.	3.1. Explicar les dinàmiques de canvi i continuïtat en els processos històrics més rellevants de diferents èpoques identificant relacions causals complexes i entre factors de diferent àmbit. 3.2. Contextualitzar i valorar decisions preses per persones del passat i/o de contextos socials, polítics i culturals diferents del propi, i debatre els motius de les seves accions. 3.3. Produir opinions i judicis de valor coherents sobre qüestions socials i polítiques del passat i del present, manifestant actituds de tolerància, respecte i interès envers altres cultures i cosmovisions.	5
CE 4. Contrastar les identitats individuals amb les col·lectives, identificant les aportacions decisives en la construcció i reconeixent i valorant les actuacions de tolerància i respecte.	4.1. Identificar els elements definitoris de les identitats individuals i col·lectives més significatives del present i establir-ne la connexió amb fets del passat. 4.2. Argumentar en favor de les actituds tolerants, respectuoses i d'interès cap a altres identitats, tant individuals com col·lectives. 4.3. Promoure i exercir propostes pràctiques de convivència a l'aula i al propi entorn social.	5
CE 5. Explicar les interrelacions econòmiques fonamentals entre els elements de l'espai físic i les activitats de les societats humanes, així com la seva repercussió en la sostenibilitat.	5.1. Identificar i descriure les interrelacions entre els grups i les societats humanes i el medi ambient que han donat lloc a problemes i conflictes per l'accés als recursos naturals. 5.2. Explicar les causes de problemes i conflictes territorials i mediambientals, diferenciant i relacionant les diferents variables que hi intervenen. 5.3. Plantejar alternatives sostenibles argumentades als problemes i impactes ocasionats per les activitats humanes.	5
CE 6. Contrastar els principals models d'ocupació territorial, i d'organització política i econòmica que expliquen la desigualtat entre els éssers humans, tant a escala local com global.	6.1. Descriure les característiques principals dels diferents models d'organització territorial, política i econòmica. 6.2. Exposar raonadament les desigualtats generades pels models d'organització territorial, política i econòmica i explicar-ne les causes. 6.3. Explicar els principals problemes territorials, polítics i econòmics generats per les desigualtats i com afecten la vida quotidiana de les persones.	5
CE 7. Donar arguments des d'una perspectiva crítica, fonamentada en coneixements històrics i geogràfics sobre problemes socials rellevants, assumint valors democràtics i pronunciant-se en defensa.	7.1. Justificar com les accions personals incideixen directament en els problemes socials rellevants 7.2. Proporcionar arguments propis, fonamentats en la història i en la geografia, sobre els problemes socials més rellevants, reconeixent la incidència que la seva resolució tindrà en la millora de les condicions de vida de les persones. 7.3. Proposar solucions per als problemes basades en arguments històrics i geogràfics i que considerin els objectius de desenvolupament sostenible (ODS).	25
CE 8. Promoure i participar en projectes cooperatius de convivència, prenent com a base la construcció històrica de la Unió Europea, que afavoreixin un entorn més just i solidari mitjançant l'aplicació de valors i procediments democràtics.	8.1. Participar en projectes cooperatius, assumint diversos rols amb eficàcia i responsabilitat, donant suport a companys i companyes i demostrant empatia. 8.2. Denunciar les situacions injustes i d'exclusió, argumentant a favor del diàleg i la inclusió com a formes de superar-les. 8.3. Argumentar i aplicar els principis democràtics i el diàleg per plantejar la resolució dels conflictes, tant a nivell quotidià com a escala global, especialment utilitzant el referent de la construcció històrica de la Unió Europea.	20

CE 9. Identificar l'origen i reconèixer el valor del patrimoni cultural i natural, especialment dels seus elements geogràfics, històrics i artístics, tant a escala local com a escala global, participant en l'elaboració i la difusió de propostes que n'afavoreixin la preservació i la posada en valor.	9.1. Identificar les característiques dels elements patrimonials i relacionar-les amb estils artístics, època històrica i entorn geogràfic. 9.2. Elaborar i exposar propostes argumentades que contribueixin a la preservació del patrimoni i la seva posada en valor, i que el reconeguin com a bé social.	5
--	--	---

Criteris d'avaluació de 4t ESO PDC Aula Cine

Competències específiques	Criteris d'avaluació	%	Instruments d'avaluació
1: Analitzar manifestacions artístiques, contextualitzant-les, descrivint-ne els aspectes essencials i valorant el procés de creació i el resultat final, per educar la mirada, alimentar l'imaginari, reforçar la confiança i ampliar les possibilitats de gaudi del patrimoni cultural i artístic. 2: Explorar les possibilitats expressives de diferents mitjans, tècniques i formats audiovisuals, descodificant-ne els llenguatges, identificant les eines i distingint-ne els fins, per incorporar-los al repertori personal de recursos i desenvolupar el criteri de selecció dels més adequats a cada necessitat o intenció.	1.1. Analitzar manifestacions artístiques de diferents èpoques i cultures, contextualitzant-les, descrivint-ne els aspectes essencials, valorant el procés de creació i el resultat final, i evidenciant una actitud d'obertura, interès i respecte a la recepció. 1.2. Valorar críticament els hàbits, els gustos i els referents artístics de diferents èpoques i cultures, i reflexionar sobre la seva evolució i sobre la seva relació amb els del present. 2.1. Participar, amb iniciativa, confiança i creativitat, en l'exploració de diferents mitjans, tècniques i formats audiovisuals, descodificant-ne els llenguatges, identificant les eines i distingint-ne els fins. 2.2. Realitzar produccions audiovisuals, individuals o col·laboratives, assumint diferents funcions; incorporant l'ús de les tecnologies digitals amb una intenció expressiva; cercant un resultat final ajustat al projecte preparat prèviament; i seleccionant i emprant, amb correcció i de forma creativa, les eines i els mitjans disponibles més adequats.	30 35	Participació a l'aula: 10% A través de la cerca d'informació, anotació d'apunts i posada en comú Activitats en dossier de treball: 20% Realització de treballs grupals: preparació d'un curt Realització de treballs grupals: preparació d'un curt
3: Crear produccions artístiques, individuals o grupals, realitzades amb diferents tècniques i eines, inclòs el propi cos, a partir d'un motiu o intenció previs, adaptant el disseny i el procés a les necessitats i indicacions de realització i tenint en compte les característiques del públic destinatari, per compartir-les i valorar les oportunitats de desenvolupament personal, social, acadèmic o professional que es poden derivar d'aquesta activitat.	3.1. Crear un producte artístic individual o grupal, de forma col·laborativa i oberta, dissenyant les fases del procés i seleccionant les tècniques i les eines més adequades per aconseguir un resultat adaptat a una intenció i a un públic determinats. 3.2. Exposar el resultat final de la creació d'un producte artístic, individual o grupal, posant en comú i valorant críticament el desenvolupament de la seva elaboració, les dificultats trobades, els progressos realitzats i els èxits aconseguits. 3.3. Identificar oportunitats de desenvolupament personal, social, acadèmic o professional relacionades amb l'àmbit artístic, comprenent-ne el valor afegit i expressant l'opinió personal de manera raonada i respectuosa.	35	Realització de treballs grupals: preparació d'un curt

Criteris d'avaluació. Batxiller

Història del Món Contemporani 1r Batxillerat

Competències específiques	Sabers bàsics	Criteris d'avaluació	%	Instruments d'avaluació
1. Buscar, seleccionar i emprar informació sobre el passat i el present en diferents tipus de fonts, avaluant-ne de manera crítica el grau de fiabilitat i interès, i aplicant els mètodes, tècniques i conceptes de la ciència històrica.	● Pensar Històricament ● Societats en el temps ● Compromís cívic i ciutadà	1.1. Emprar les tècniques i els mètodes bàsics de la recerca en història per cercar informació sobre el passat i el present, i avaluar-ne el grau d'interès i veracitat. 1.2. Justificar la veracitat o la correcció d'afirmacions sobre fets del passat i del present contingudes en diversos tipus de fonts, d'acord amb criteris científics. 1.3. Elaborar síntesi i formular hipòtesis, individualment i en grup, sobre fets del passat i del present, i verificar-ne la validesa a partir de fonts d'informació fiables. 1.4. Interpretar i elaborar gràfics i mapes amb informació històrica, tant en format analògic com digital. 1.5. Acceptar la diversitat d'interpretacions historiogràfiques i reconèixer la provisionalitat i la perfectibilitat del coneixement històric	20	-Individual-escrit -Grupal -Debats -Elaboració i interpretació de gràfics i mapes
2. Descriure i contextualitzar els fets i processos més importants de la història contemporània, reconeixent-hi l'origen dels trets geopolítics, socials, econòmics i culturals del món actual i explicant-los per mitjà de la causalitat històrica.	● Pensar Històricament ● Societats en el temps ● Compromís cívic i ciutadà	2.1. Construir relats o síntesis descriptius i/o explicatius sobre els fets i els processos històrics més rellevants de la història del món contemporani. 2.2. Identificar i classificar els tipus de relacions causals més habituals per explicar el passat. 2.3. Explicar les relacions causals que hi ha entre els fets i processos històrics del passat i les problemàtiques polítiques, econòmiques, socials i culturals més rellevants del present. 2.4. Analitzar i comentar críticament fonts històriques primàries i secundàries, així com informació procedent dels mitjans de comunicació.	20	-Individual-escrit -Elaboració del comentari de text -Treball reflexiu
3. Analitzar les principals ideologies, revolucions i canvis polítics de l'època contemporània, així com els diferents règims polítics a què han donat lloc, avaluant-ne críticament el caràcter democràtic o autoritari	● Pensar Històricament ● Societats en el temps ● Compromís cívic i ciutadà	3.1. Explicar l'origen, descriure els trets fonamentals i diferenciar entre elles les ideologies polítiques principals de l'època contemporània. 3.2. Identificar, descriure i analitzar els principals processos revolucionaris contemporanis, i explicar-ne la influència sobre canvis històrics i règims polítics en contextos passats i presents. 3.3. Expressar opinions informades i crítiques sobre el grau democràtic o autoritari de propostes i institucions polítiques del món actual, i particularment del propi entorn.	20	Individual-escrit -Exposicions grupals -Posada en comú i debats -Activitats -Treballs
4. Analitzar l'evolució de les relacions internacionals i els conflictes bèl·lics de l'època contemporània, atenent-ne les causes i les conseqüències i valorant els esforços realitzats per mantenir la pau i fer complir els drets humans	● Pensar Històricament ● Societats en el temps ● Compromís cívic i ciutadà	4.1. Analitzar les causes, el desenvolupament i les conseqüències dels principals conflictes bèl·lics en l'època contemporània i reconèixer-ne la importància com a factors de canvi històric. 4.2. Buscar informació veraç i rellevant sobre conflictes i situacions actuals d'incompliment dels drets humans en el pla internacional i relacionar-los amb els seus precedents històrics. 4.3. Emprar tècniques i mètodes propis de la disciplina històrica per a l'anàlisi i l'explicació de les relacions internacionals i de les causes i les conseqüències dels conflictes. 4.4. Identificar i valorar els principals esforços i les contribucions de l'època contemporània per al manteniment de la pau internacional i el respecte als drets humans.	20	-Individual-escrit -Participació a l'aula -Cerca i selecció d'informació -Presa d'apunts
5. Identificar i analitzar els canvis demogràfics, econòmics, socials i culturals provocats per l'aplicació de	● Pensar Històricament ● Societats en el temps ● Compromís cívic i ciutadà	5.1. Identificar i diferenciar l'origen i els trets dels diferents models d'organització econòmica i social proposats i aplicats al llarg de l'època contemporània.	10	-Individual-escrit -Grupal i oral

diferents sistemes econòmics al llarg de l'època contemporània, comparant-ne i valorant-ne les conseqüències per a les condicions de vida de les persones.		5.2. Analitzar i avaluar les repercussions socials, polítiques, culturals i mediambientals de diferents sistemes d'organització econòmica implantats en diversos espais geopolítics contemporanis. 5.3. Realitzar judicis de valor i propostes de millora sobre diferents actuacions del passat o propostes de futur relatives al desenvolupament econòmic i les seues conseqüències socials i mediambientals.		
6. Identificar i analitzar els canvis i les permanències en l'organització social de la població, investigant les aportacions dels diferents grups socials als processos històrics i adoptant una posició crítica davant de les desigualtats socials i les situacions de discriminació.	● Pensar Històricament ● Societats en el temps ● Compromís cívic i ciutadà	6.1. Incorporar al propi relat històric la diversitat de grups i moviments socials de la contemporaneïtat i analitzar-ne les característiques i aportacions als processos de canvi històric. 6.2. Identificar les causes, el desenvolupament, la resolució i les conseqüències dels principals conflictes socials de l'època contemporània. 6.3. Avaluar la contribució de diferents moviments i agents socials de l'època contemporània a la millora de les condicions de vida de les persones. 6.4. Reconèixer les desigualtats socials i altres situacions de discriminació de col·lectius en el passat i en el present, adoptant una actitud crítica davant seu.	4	-Individual-escrit
7. Identificar, definir i analitzar en el context els principals corrents i manifestacions culturals i artístiques de l'època contemporània, valorant l'herència que suposen en si mateixos i reconeixent en aquests plantejaments l'origen de la cultura actual.	● Pensar Històricament ● Societats en el temps ● Compromís cívic i ciutadà	7.1. Identificar i definir els principals corrents culturals i artístics de l'època contemporània, i interpretar-ne el significat de les produccions materials i immaterials més significatives. 7.2. Relacionar les noves formes, tècniques i canals d'expressió i comunicació propis de l'època contemporània amb les circumstàncies històriques i els avenços tècnics que les han fet possibles. 7.3. Reconèixer la vinculació i les influències existents entre les formes d'expressió cultural desenvolupades en els darrers dos segles i els principals corrents artístics i culturals de l'època actual. 7.4. Valorar la importància del patrimoni cultural i artístic contemporani com una herència de tota la humanitat que cal conèixer, respectar i preservar.	1	-Individual-escrit
8. Reconèixer i analitzar els reptes més rellevants del món actual, analitzant-ne l'origen, les causes i les implicacions per al present i el futur, formant judicis personals informats, crítics i compromesos amb la millora de l'entorn.	● Pensar Històricament ● Societats en el temps ● Compromís cívic i ciutadà	8.1. Identificar els principals conflictes, reptes i problemes del món actual i cercar informació contrastada i veraç sobre els seus orígens històrics, la seva evolució i els seus riscos presents i futurs. 8.2. Elaborar i exposar, de manera individual i grupal, feines de síntesi o projectes que analitzin i valorin els reptes del món actual, a partir d'informació procedent de fonts diverses i contrastades. 8.3. Formar i expressar opinions pròpies, coherents, informades i crítiques sobre problemes i reptes socials de rellevància local o global. 8.4. Debatre sobre els principals problemes i reptes del present i formular propostes de millora.	3	-Individual-escrit -Elaboració del comentari de text -Treball individual
9. Incorporar la perspectiva de gènere a l'estudi de la història del món contemporani, investigant els moviments feministes en el seu context i adoptant una actitud proactiva al voltant de la consecució de la igualtat efectiva entre homes i dones.	● Pensar Històricament ● Societats en el temps ● Compromís cívic i ciutadà	9.1. Emprar la perspectiva de gènere en l'estudi de la realitat històrica contemporània, per tal de reconèixer i analitzar la desigualtat existent entre homes i dones. 9.2. Identificar i incorporar al relat històric les idees i els moviments feministes de l'època contemporània, així com els seus protagonistes principals. 9.3. Mostrar una actitud proactiva cap a la igualtat efectiva entre homes i dones, i també sobre la prevenció de la violència de gènere.	2	-Elaboració del comentari de text -Grupal i oral

Cultura Jurídica i Democràtica 1r Batxillerat

Competències específiques	Sabers bàsics	Criteris d'avaluació	%	Instruments d'avaluació
CE 1: Identificar, analitzar i apreciar la presència de valors de llibertat, justícia i igualtat, a través de l'anàlisi de casos concrets, a la cultura democràtica, i relacionar-los amb els principis constitucionals que regeixen la nostra vida en societat.	● Pensar Històricament ● Societats en el temps ● Compromís cívic i ciutadà	1.1. Identificar i explicar els valors que sustenten el nostre ordenament jurídic i l'abast d'aquests en la consecució d'una cultura democràtica. 1.2. Buscar, seleccionar i exposar informació, de fonts fiables, referida a la situació dels valors democràtics del nostre país i a la resta del món. 1.3. Vincular els valors superiors del nostre ordenament amb la realitat diària a partir de l'anàlisi de supòsits propers. 1.4. Proposar conductes i desplegar accions per fomentar la cultura democràtica a la vida diària.	30	-Treball reflexiu -Treball en petit grup -Individual-escrit -Elaboració del comentari de text
CE 2: Investigar i analitzar el nostre ordenament jurídic estatal i autonòmic a partir d'un examen contrastat de fonts fiables, i explicar-ne, des d'una perspectiva crítica, la repercussió en el funcionament de la societat.	● Societats en el temps ● Compromís cívic i ciutadà	2.1. Explorar i examinar l'estructura i el contingut bàsic del nostre ordenament, tant en el seu vessant estatal com autonòmic. 2.2. Explicar les característiques més rellevants de les principals institucions regulades al nostre ordenament jurídic. 2.3. Comparar l'àmbit jurídic amb altres àmbits normatius reguladors de la convivència social, establint els elements comuns i diferencials entre ells. 2.4. Analitzar problemes concrets i d'actualitat a partir de fonts jurídiques diverses adequades, elaborant, contrastant i utilitzant críticament aquesta informació. 2.5. Valorar i fer una crítica constructiva de la normativa reguladora del nostre ordenament jurídic.	10	-Treball reflexiu -Treball en petit grup -Individual
CE 3: Identificar i analitzar críticament els principis i els valors que regeixen el marc jurídic internacional, especialment els vinculats amb la Unió Europea, i explicar les repercussions que tenen sobre el nostre ordenament jurídic i sobre la vida quotidiana de les persones.	● Societats en el temps ● Compromís cívic i ciutadà	3.1. Interpretar determinats fenòmens de la realitat regional i local diferenciant els elements globals dels locals. 3.2. Identifica les característiques dels diferents sistemes normatius internacionals i comparar-los entre si especialment, l'Organització de les Nacions Unides, i posar exemples de la seva influència a la realitat més propera. 3.3. Explicar i valorar els objectius que persegueix la Unió Europea, les institucions que en formen part, així com la tipologia de normativa que elabora, la seva aplicació als països membres i com afecta aquests determinats aspectes de la vida quotidiana de la ciutadania.	10	-Treball reflexiu -Treball en petit grup -Individual
CE 4: Reconèixer i denunciar, de manera argumentada, els atacs als valors de llibertat, justícia i igualtat en situacions concretes de la vida quotidiana, així com en aquelles que afecten la societat global, i proposar possibles solucions.	● Societats en el temps ● Compromís cívic i ciutadà	4.1. Detectar situacions d'injustícia i desigualtat, a nivell estatal i internacional, a partir de l'anàlisi de l'ordenament jurídic i la vinculació amb la realitat actual. 4.2. Denunciar la comissió d'abusos contra els drets humans, a nivell local i global. 4.3. Desplegar accions en contra dels atacs a la llibertat, justícia i igualtat que es donen a la nostra societat amb actituds que afavoreixin la col·laboració, el diàleg raonable, la comprensió, l'acceptació i el respecte mutu. 4.4. Promocionar, a la seva vida quotidiana, una cultura de pau, que persegueixi la col·laboració i el benefici comú.	10	-Treball reflexiu -Treball en petit grup
CE 5: Crear, expressar i interpretar idees i missatges, orals i escrits, amb correcció, coherència i adequació en contextos acadèmics i socials, emprant un llenguatge jurídic eficaç, argumentant-ne les opinions de manera coherent i evitant usos discriminatoris de la llengua.	● Pensar Històricament ● Societats en el temps ● Compromís cívic i ciutadà	5.1. Planificar i redactar textos senzills a l'àmbit del Dret, utilitzant, amb propietat i rigor, els termes jurídics emprats. 5.2. Dialogar i debatre de manera assertiva, respectuosa i correctament argumentada sobre les finalitats del dret, identificant i explicant, la normativa jurídica. 5.3. Analitzar problemes concrets i d'actualitat a partir de fonts jurídiques diverses i adequades, elaborant, contrastant i utilitzant críticament la informació esmentada. 5.4. Utilitzar un llenguatge, oral i escrit, inclusiu i igualitari.	30	-Treball reflexiu -Treball Individual -Elaboració d'un al·legat
CE 6: Buscar, contrastar i compartir informació i continguts digitals en l'àmbit jurídic i social,	● Societats en el temps	6.1. Localitzar, manejar i seleccionar informació en diferents fonts jurídiques i valorar-ne la validesa i seguretat.	10	-Treball reflexiu

incorporant l'ús responsable i segur de les TIC, argumentant les potencialitats, les repercussions i els riscos, personals i jurídics, de les seves accions quotidianes tant al seu entorn d'aprenentatge, com al seu entorn personal i social.	● Compromís cívic i ciutadà	6.2. Editar, integrar i estructurar la informació utilitzant elements multimèdia per exposar-la i compartir-la. 6.3. Argumentar la influència i potencialitat de les TIC en l'àmbit jurídic i la seva relació amb altres àmbits de la societat actual i assenyalar-ne els riscos i les conseqüències que té en la construcció de la ciutadania digital, especialment pel que fa a l'àmbit jurídic. 6.4. Fer un ús sostenible de les TIC tant a nivell acadèmic com personal.		- Anàlisi jurídica a través de la ficció-cinema -Treball en petit grup
---	---	--	--	---

Competències específiques	Criteris d'avaluació	%	Instruments d'avaluació
1. Elaborar una definició de l'obra d'art tenint en compte les aportacions fetes per la historiografia artística	1.1. Recollir informació sobre els canvis produïts a la concepció de l'art en diferents moments històrics i en diverses cultures. 1.2. Comparar les diferents concepcions que ha aportat sobre l'obra d'art la historiografia artística. 1.3. Debatre sobre el concepte d'art utilitzant les aportacions més importants realitzades per la historiografia artística i incloent una reflexió pròpia. 1.4. Elaborar una definició de l'obra d'art que inclogui la informació extreta de fonts historiogràfiques, la reflexió realitzada sobre aquesta i les conclusions a què s'hagi arribat després del procés de debat. 1.5. Valorar i respectar la diversitat de manifestacions artístiques tant del passat com del present.	22	Prova escrita Part II. Característiques generals de les obres d'art
2. Identificar les diferents funcions que l'obra d'art ha exercit al llarg del temps, descriure-les i comparar-les fent apreciacions personals.	2.1. Identificar a l'obra d'art un mitjà de comunicació i gaudi estètic inherent a la condició humana. 2.2. Analitzar una obra d'art significativa identificant i explicant la funció per a la qual fou creada. 2.3. Relacionar la funció de les obres d'art tant amb les circumstàncies dominants de l'època en què foren creades com amb la mà creadora que els donà forma. 2.4. Assenyalar els diferents papers que actualment pot tenir l'obra d'art, ressaltant la diversitat de funcions que exerceix i detectant les polèmiques en què es pot veure immersa.	7'5	Prova escrita Part I. Comentari d'obres: c) Funció i significat
3. Identificar, caracteritzar i comparar els estils artístics principals que s'han succeït al llarg de la història, utilitzant-los per classificar les obres d'art més representatives a diferents escales.	3.1. Identificar i descriure els estils més importants de la història de l'art 3.2. Ubicar obres d'art tant locals com globals en els estils artístics que les van crear i assenyalar-ne els trets estilístics més importants. 3.3. Detectar algunes personalitats creadores que van ser capaces de sortir de l'esquema estilístic dominant a la seva època i valorar l'avenç que va suposar la seva obra. 3.4. Manifestar interès i respecte per la diversitat artística de les societats humanes.	10	Prova escrita Part I. Comentari d'obres: d) Valoració de l'obra
4. Explicar l'obra d'art interpretant correctament el llenguatge artístic i les característiques estilístiques identificant els missatges que transmet i incloent a les explicacions els conceptes fonamentals, termes i vocabulari propis de la matèria.	4.1. Localitzar els elements formals, tècnics, simbòlics i estilístics que formen part del llenguatge artístic implícit a una obra d'art. 4.2. Aplicar un mètode de comentari artístic que permeti interpretar l'obra d'art identificant tant els elements intrínsecs (materials, formes i símbols) com els extrínsecs (mà creadora, clientela i condicions econòmiques socials). 4.3. Elaborar explicacions d'obres d'art basades en el mètode de comentari artístic establert, utilitzant la terminologia i el vocabulari específic de la matèria i diversos formats orals i escrits. 4.4. Expressar sentiments propis davant de les creacions artístiques, respectant la diversitat de percepcions davant l'obra d'art i superant estereotips i prejudicis.	24'5	Participació a l'aula a través de la cerca d'informació, anotació d'apunts i posada en comú 10% Prova escrita Part I. Comentari d'obres a) Classificació 2% b) Anàlisi formal: 12,5%

5. Identificar i explicar l'obra de dones creadores dins la història de l'art, visibilitzant-ne les aportacions més importants.	5.1. Identificar les obres de dones artistes durant la història de l'art. 5.2. Realitzar biografies de dones artistes per ser exposades a través d'escrits o produccions digitals que incloguin les aportacions i les obres més importants. 5.3. Analitzar críticament la imatge que s'ha donat de la dona a la història de l'art, mitjançant l'anàlisi comparativa d'obres de diferents èpoques en què estigui representada la figura femenina. 5.4. Mostrar una actitud compatible amb la defensa de la igualtat entre homes i dones alhora de treballar amb obres d'art.	10	Prova escrita Part II. Característiques generals de les obres d'art
6. Analitzar el patrimoni artístic, ressaltant-ne la capacitat per conformar identitats individuals i col·lectives, valorant-ne l'aportació a la cultura i reconeixent-ne el paper com a element dinamitzador de l'economia.	6.1. Identificar i analitzar la presència de l'art a la vida quotidiana, assenyalar-ne els vincles amb la realitat social i valorar-ne la utilització com a objecte de consum. 6.2. Definir les categories de protecció dels elements artístics més importants que preveu la legislació. 6.3. Valorar el patrimoni artístic a nivell local i global, identificar-ne les característiques principals i participar de manera activa en la conservació del més proper.	16	Prova escrita Part III. Context en què es desenvolupen les obres d'art
7. Utilitzar recursos variats per extreure informació i elaborar produccions personals utilitzant eines TIC en què s'inclogui l'obra d'art com a objecte d'estudi	7.1. Utilitzar fonts d'informació cinematogràfiques, literàries, textuais (historiogràfiques i històriques), tant en format digital com tradicional, per planificar els treballs de recerca. 7.2. Buscar, seleccionar i contrastar la informació necessària procedent de diferents fonts per poder fer petites investigacions al voltant del fenomen artístic. 7.3. Elaborar produccions pròpies tant en format tradicional com en format digital que expliquin el fenomen artístic, utilitzant la informació seleccionada i mostrant un domini adequat dels conceptes artístics. 7.4. Compartir continguts digitals fent servir eines en línia.	10	Realització de comentaris a través de la cerca d'informació

IES BALEARS, curs 2025/2026
Departament CCSS
Professora: Amparo Aleixandre Aleixandre
PLV: València

Història d'Espanya 2n Batxillerat

Competències específiques	Criteris d'avaluació
---------------------------	----------------------

1. Comparar els diferents règims polítics de la història espanyola usant conceptes històrics, explicar els canvis i la continuïtat entre ells identificant-ne les causes i reconèixer l'empremta en el present. (Prova escrita)	1.1. Construir una síntesi cronològicament ordenada i coherent, usant els termes adequats sobre fets, processos i personatges rellevants dels diferents règims polítics des de la fi de la monarquia absoluta fins a l'actualitat. 1.2. Elaborar judicis propis sobre la diferent rellevància dels textos constitucionals dels diferents règims polítics, com a garantia dels drets i les llibertats dels espanyols i les espanyoles. 1.3. Aportar possibles motius sobre el canvi, la continuïtat i la causalitat, així com de la diferent rellevància atorgada a uns fets històrics sobre altres en diferents moments del passat i del present.
2. Buscar, identificar i seleccionar la informació referent a esdeveniments i processos històrics a partir de diferents fonts documentals, duent a terme una anàlisi crítica de la informació que proporcionen. (Prova escrita i treball de recerca)	2.1 Identificar la informació sobre el passat i desenvolupar tècniques de crítica de les fonts històriques mentre s'analitza l'origen, la fiabilitat i la rellevància. 2.2 Utilitzar la informació continguda en diferents fonts documentals per explicar processos històrics i per entendre'n la transcendència en el món actual. 2.3 Detectar i rebutjar prejudicis o estereotips no fonamentats en fets i sabers, sinó en opinions que no han estat contrastades ni obtingudes a partir de fonts veraces.
3. Contrastar les identitats individuals amb les col·lectives, i reconèixer l'existència d'identitats múltiples en construcció que cal respectar i valorar. (Treball de classe)	3.1 Analitzar l'origen de les identitats regionals i nacionals que s'han anat construint a la història contemporània espanyola, mentre es reconeix la diversitat d'identitats, així com els diferents sentiments de pertinença i símbols comuns. 3.2 Identificar els processos polítics, culturals i administratius principals que han contribuït a la construcció de la nació espanyola. 3.3 Elaborar judicis propis sobre els resultats de les principals accions dutes a terme per part de col·legis socials o de les administracions en el procés de construcció de les identitats nacionals i regionals, entenent que és un procés en contínua estructuració.
4. Explicar l'evolució de l'economia espanyola, reconeixent els progressos assolits i les limitacions persistents a l'evolució del nivell de vida, les condicions laborals i la cohesió social al llarg del temps; així com la seva repercussió en la sostenibilitat, sempre tenint en compte les desigualtats socials i territorials. (Prova escrita)	4.1 Descriure l'evolució econòmica espanyola, tenint en compte la dels països de l'entorn, valorant-ne els efectes respecte a la desigualtat social, desequilibris territorials i degradació ambiental. 4.2 Elaborar judicis propis sobre el procés de modernització econòmica i social a Espanya contemporània, a partir de l'anàlisi de fonts històriques i dels debats historiogràfics existents sobre el desenvolupament. 4.3 Contextualitzar els conceptes de progrés i modernització en diferents moments històrics, sempre entenent que són processos de múltiples causes. Identificar les mesures adoptades per l'Estat per assolir el benestar de la població.
5. Reconèixer l'origen de la diversitat ideològica de les diferents cultures polítiques a l'evolució històrica espanyola. (Prova escrita)	5.1 Explicar les causes de la conformació de les diferents cultures polítiques, tenint en compte la diversitat de condicions de vida que ha donat lloc a conflictivitats socials al llarg de la història espanyola. 5.2 Identificar i contextualitzar les principals cultures polítiques, les formes d'organització i els projectes polítics mentre s'analitzen les motivacions que han conduït alguns subjectes a dur a terme accions diferents així com les mesures conseqüents adoptades per l'Estat. 5.3 Generar opinions argumentades i contrastades sobre la funció que han desenvolupat les diferents ideologies a l'estructura social i política de l'Espanya contemporània.
6. Contextualitzar la posició espanyola a la història del món, assenyalant particularitats i semblances de la seva evolució històrica i tenint en compte els compromisos actuals amb l'europisme, la cooperació i la seguretat conjunta. (Treball de recerca)	6.1 Reconèixer el valor geoestratègic d'Espanya en l'evolució històrica contemporània, així com la seva influència a les relacions internacionals. 6.2 Identificar els principals compromisos de l'Estat espanyol, tant els derivats de la integració a la Unió Europea com els que aturen un país compromès amb la cooperació, la solidaritat i l'exercici de la ciutadania ètica. 6.3 Assenyalar els reptes globals, caracteritzant les singularitats i l'evolució del cas espanyol respecte d'altres països europeus i les connexions amb processos històrics rellevants, detectant els estereotips que hi estan associats.
7. Incorporar la perspectiva de gènere a l'anàlisi històrica, en adoptar actituds i promoure actuacions de reivindicació de la igualtat efectiva entre dones i homes. (Treball de recerca i treball a classe)	7.1 Introduir la perspectiva de gènere en l'observació i l'anàlisi de la realitat històrica, recuperant figures individuals i col·lectives que hagin contribuït a l'emancipació femenina i a l'equiparació de drets entre tots dos gèneres. 7.2 Identificar els mecanismes de dominació que han generat i mantingut la desigualtat entre homes i dones, els rols assignats i els espais d'activitats tradicionalment ocupats per les dones. 7.3 Analitzar fonts literàries i artístiques que contribueixen a entendre el rol de les dones a la història espanyola.

8. Reconèixer el valor del patrimoni cultural i històric com a conformador de la memòria col·lectiva, participant en l'elaboració i la difusió de propostes que n'afavoreixin la preservació i la valoració. (Treball de classe i prova escrita)	8.1 Identificar les característiques més destacades dels elements patrimonials existents a la història contemporània espanyola. 8.2 Realitzar treballs de recerca històrics i historiogràfics que generen productes relacionats amb la memòria col·lectiva sobre esdeveniments, personatges o elements patrimonials d'interès. 8.3 Participar en l'elaboració i la difusió de propostes que afavoreixin la preservació i la valoració del patrimoni històric, considerat un bé comú que cal protegir.
---	--

IES BALEARS, curs 2025/2026
Departament CCSS
Professora: Laura López Medina
PLV: Castellà

Geografia d'Espanya 2n Batxillerat

Competències específiques	Sabers bàsics	Criteris d'avaluació	%	Instruments d'avaluació
---------------------------	---------------	----------------------	---	-------------------------

1. Analitzar mitjançant mètodes i tècniques geogràfiques les principals repercussions territorials relatives als reptes ecosocials més importants que afronta Espanya, i contrastar-los amb els discursos oficials o no oficials que els aborden, identificant patrons i hàbits de consum insostenibles que deterioreen l'espai geogràfic, i defensant l'ús social responsable dels recursos.	Mètodes i tècniques de Geografia Espanya: territori i societat Espanya a Europa i al món	1.1. Identificar, descriure i analitzar mitjançant mètodes i tècniques de la Geografia les principals repercussions territorials relatives als reptes ecosocials més importants que afronta Espanya 1.2. Contrastar els discursos oficials i no oficials que aborden les repercussions territorials principals relatives a reptes ecosocials més importants que afronta Espanya amb el resultat d'anàlisis geogràfiques. 1.3. Identificar patrons i hàbits de consum insostenibles que deterioreen de manera significativa l'espai geogràfic espanyol, utilitzant procediments i dades geogràfiques. 1.4. Utilitzar arguments en defensa de l'ús social sostenible i responsable dels recursos basant-se en procediments i dades geogràfiques.	20	-Individual-escrit -Elaboració i interpretació de gràfics i mapes
2. Explicar l'espai geogràfic com a sistema a partir de l'anàlisi de fonts d'informació visuals, contrastant els paisatges naturals respecte dels humanitzats i argumentant la necessitat de la sostenibilitat com a principi ineludible a les interaccions entre els grups humans i el medi ambient.	Mètodes i tècniques de Geografia Medi físic d'Espanya Espanya: territori i societat Valors cívics i compromís ciutadà	2.1. Descriure i explicar l'espai geogràfic com a sistema compost de subsistemes interrelacionats a partir de l'anàlisi de fonts d'informació visuals. 2.2. Identificar i comparar paisatges naturals i humanitzats i indicar les diferències principals existents entre tots dos a partir de l'anàlisi de fonts d'informació visuals. 2.3. Explicar les repercussions a l'espai geogràfic de l'acció antròpica a partir del contrast entre paisatge humanitzat i paisatge natural. 2.4. Argumentar la necessitat de la sostenibilitat com a principi ineludible en les interaccions entre els grups humans i el medi ambient.	20	-Individual-escrit -Elaboració del comentari de les pràctiques proposades -Treball reflexiu
3. Descriure la diversitat natural d'Espanya i confrontar-la amb el context europeu, a través de les característiques distintives de relleu, clima, hidrografia i biodiversitat.	Mètodes i tècniques de Geografia Medi físic d'Espanya Espanya: territori i societat	3.1. Localitzar i identificar en mapes les regions naturals, geomorfològiques i bioclimàtiques principals d'Espanya i d'Europa. 3.2. Descriure sintèticament la diversitat de les regions naturals d'Espanya a través de les característiques més destacades de relleu, clima, hidrografia i biodiversitat. 3.3. Descriure sintèticament la diversitat natural de les principals regions naturals d'Europa a través de les característiques més destacades de relleu, clima, hidrografia i biodiversitat. 3.4. Confrontar les característiques de relleu, clima, hidrografia i biodiversitat de les regions naturals d'Espanya amb les del context europeu.	20	-Individual-escrit -Posada en comú -Activitats -Elaboració del comentari de les pràctiques proposades
4. Localitzar i delimitar l'escala de fenòmens físics i humans de diferents tipus, utilitzant mètodes i tècniques de la Geografia, especialment les tecnologies de la informació geogràfica (TIG), així com de ciències afins, en l'anàlisi de l'espai geogràfic i en propostes d'actuació territorial.	Mètodes i tècniques de Geografia Medi físic d'Espanya Espanya: territori i societat	4.1. Localitzar fenòmens físics i humans de diferents tipus, utilitzant mètodes i tècniques de la Geografia, especialment les tecnologies de la informació geogràfica (TIG), i de ciències afins. 4.2. Delimitar l'escala de fenòmens físics i humans de tipus diferent, utilitzant mètodes i tècniques de la Geografia, especialment les tecnologies de la informació geogràfica (TIG) i de ciències afins. 4.3. Analitzar l'espai utilitzant mètodes i tècniques de la geografia, especialment les tecnologies de la informació geogràfica (TIG), i de ciències afins.	10	-Individual-escrit -Activitats -Pràctiques proposades

		4.4. Realitzar propostes d'actuació territorial a partir d'anàlisi de l'espai realitzat mitjançant mètodes i tècniques de la Geografia, especialment les tecnologies de la informació geogràfica (TIG), i de ciències afins.		
5. Elaborar i exposar treballs que analitzin les dinàmiques globalitzadores que determinen les relacions socioeconòmiques i culturals mundials i les seves repercussions al territori, promovent la dignitat humana i el respecte al medi ambient com a forma de compromís d'una ciutadania global.	Mètodes i tècniques de Geografia Espanya: territori i societat Valors cívics i compromís ciutadà	5.1. Elaborar treballs que analitzin les dinàmiques globalitzadores que determinen les relacions socioeconòmiques i culturals mundials i les seves repercussions al territori. 5.2. Exposar treballs que analitzin les dinàmiques globalitzadores que determinen les relacions socioeconòmiques i culturals mundials i les seves repercussions al territori. 5.3. Argumentar en favor de la dignitat humana a partir de treballs que analitzin les dinàmiques globalitzadores que determinen les relacions socioeconòmiques i culturals mundials i les seves repercussions al territori. 5.4. Argumentar a favor del respecte al medi ambient a partir de treballs que analitzin les dinàmiques globalitzadores que determinen les relacions socioeconòmiques i culturals mundials i les seves repercussions al territori.	5	-Individual-escrit -Grup i oral
6. Explicar els desequilibris territorials d'Espanya i de la seva estructura demogràfica i sociolaboral, amb una atenció especial a la determinació dels processos i les decisions que els han generat, així com a les principals mesures i polítiques de cooperació i cohesió que els afronten tant a nivell nacional com europeu.	Mètodes i tècniques de Geografia Espanya: territori i societat Espanya a Europa i al món Valors cívics i compromís ciutadà	6.1. Identificar, descriure i explicar els principals desequilibris territorials d'Espanya i de la seva estructura demogràfica i sociolaboral, amb una atenció especial a la determinació dels processos i les decisions que els han generat. 6.2. Identificar, descriure i valorar les principals mesures i polítiques nacionals de cooperació i cohesió que afronten els desequilibris territorials d'Espanya i de la seva estructura demogràfica i sociolaboral. 6.3. Identificar, descriure i valorar les principals mesures i polítiques europees de cooperació i cohesió que afronten els desequilibris territorials, amb una atenció especial a la seva repercussió a Espanya. 6.4. Identificar i descriure les repercussions de les principals mesures i polítiques de cooperació i cohesió tant nacionals com europees sobre els desequilibris territorials i de l'estructura demogràfica i sociolaboral d'Espanya.	20	-Individual-escrit -Grup i oral -Posada en comú -Activitats -Elaboració del comentari de les pràctiques proposades

7. Participar en l'elaboració de projectes en equip que analitzin i proposin solucions viables a situacions problemàtiques que afectin l'espai geogràfic proper, detallant les mesures i accions correctores i planificant-ne la posada en pràctica.	Mètodes i tècniques de Geografia Espanya: territori i societat Valors cívics i compromís ciutadà	7.1. Participar en l'elaboració de projectes en equip que analitzin situacions problemàtiques que afectin l'espai geogràfic proper. 7.2. Participar en l'elaboració de projectes en equip que proposin solucions viables a situacions problemàtiques que afectin l'espai geogràfic proper. 7.3. Dissenyar i planificar el procediment de posada en pràctica de les mesures correctores i possibles solucions a situacions problemàtiques que afectin l'espai geogràfic proper. 7.4. Exposar de manera argumentada les mesures correctores i les solucions proposades per abordar situacions problemàtiques que afectin l'espai geogràfic proper.	5	-Individual-escrit -Grup i oral
--	---	--	---	------------------------------------